

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Hoofdkantoor:
Zwartewaterallee 14
8031 DX Zwolle

Datum: juli 2021

Referentie: FL/EK/MvD/21.060

Betreft: **Sluiting waterbronnen Zuidelijk Flevoland**

Geacht College,

Eind 2004 is Zuidelijk Flevoland als boringvrijzone aangewezen na hoger beroep via de Raad van State. Als agrarische sector maken wij ons grote zorgen over de consequenties voor agrarische ondernemers in het gebied na sluiting van de waterbronnen per 2024. Wij willen u daarom attenderen op een aantal punten.

Allereerst zijn waterbeschikbaarheid en droogte hoog op de politieke en agrarische agenda komen te staan. Met toenemende droogtescenario's loopt de agrarische sector kans op grote droogteschades in de toekomst na sluiting van de waterbronnen. Verder was de kennis rond besmetting van teelten door waterbacteriën uit oppervlaktewater onderontwikkeld. Inmiddels is bekend dat veel teelten onmogelijk kunnen worden beregend met oppervlaktewater. Hier is grondwater essentieel voor de bedrijfsvoering.

Door sluiting van de waterbronnen blijft extra grondwater voor drinkwaterwinning ter beschikking. Dit is van algemeen belang. Daarom heeft de provincie de verantwoordelijkheid mee te denken en werken aan oplossingen voor de agrarische ondernemers in Zuidelijk Flevoland die worden getroffen door de sluiting van hun waterbronnen.

Onze zorgen

Wij hebben onze zorg uitgesproken over de consequenties van de sluiting van de waterbronnen voor agrarische ondernemers in Zuidelijk Flevoland. Deze grote zorgen kwamen tot uiting naar aanleiding van navraag bij onze achterban via een uitgezette enquête in het gebied. Hieronder bespreken wij deze zorgen.

1. Het waterleidingnetwerk is niet toereikend

Grote hoeveelheden water zullen naar agrarische bedrijven moeten worden getransporteerd wanneer agrariërs zelf geen grondwater meer kunnen oppompen. Waterleidingen zijn momenteel niet toereikend voor deze toenemende watervraag. Dit treft zowel agrarische ondernemers als bewoners in het gehele gebied.

2. Bronwater is noodzakelijk voor de brandveiligheid

Bluswater uit waterbronnen is noodzakelijk om de brandveiligheid in het gebied te waarborgen. De brandweer heeft bij een aantal ondernemers gemeld niet goed te kunnen blussen in geval van nood. Zeker bij een stalbrand is een snelle aanvoer van bluswater van groot belang. De capaciteit van bluskransen is niet voldoende bij een grote brand en wanneer veel brandbaar materiaal aanwezig is (hooi en stro). Ook bij het afsluiten van een brandverzekering kan een waterbron een vereiste zijn. Het niet kunnen waarborgen van de brandveiligheid is een ernstige situatie die voorkomen moet worden.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

3. Voedselproductie is een maatschappelijke opgave

Wat vaak wordt vergeten is dat de agrarische sector een maatschappelijke opgave heeft binnen de voedselproductie. Niet alleen voor Nederland, maar ook daarbuiten. Zonder beschikking over kwalitatief goed bronwater kan deze maatschappelijke opgave niet worden vervuld. Het vervullen van een maatschappelijke taak in voedselvoorziening vergt verantwoordelijkheid van de provincie om met de agrarische ondernemers in het gebied mee te denken over oplossingen om voedselproductie te blijven stimuleren op de beste landbouwgrond ter wereld.

4. Hogere kosten voor de boer

Ondernemers zullen hoge kosten moeten maken om grondwater via het waterwinbedrijf op het erf te ontvangen, terwijl zij voor de sluiting van de bronnen zelf water konden oppompen. Ook zullen nieuwe investeringen moeten worden gedaan om beregeningsinstallaties aan te passen.

5. Geen beregening uit oppervlaktewater mogelijk

Zoals eerder aangegeven is het niet mogelijk om sommige gewassen vanuit oppervlaktewater te beregenen vanwege kans op bruinrot. Na sluiting van de waterbronnen hebben deze bedrijven geen toekomstperspectief meer in Zuidelijk Flevoland. Er is in het proces niet nagedacht over financiering of maatregelen die kunnen worden getroffen waarmee agrariërs worden geholpen hun bedrijf voort te kunnen zetten.

6. Geen gezond of schoon oppervlaktewater in de buurt van de ondernemer

Gezond en schoon oppervlaktewater is niet voor iedere ondernemer in Zuidelijk Flevoland toereikend. Een grote vaart met een betere waterkwaliteit kan te ver van de percelen vandaan liggen. Hierdoor heeft de agrariër geen beschikking over schoon oppervlaktewater en is beregenen hier onmogelijk. Daarbij is bronwater over het algemeen schoner dan oppervlaktewater. Dit geeft de ondernemer kwaliteitszekerheid.

7. Grootverbruikers maken waterbeschikbaarheid en -kwaliteit oppervlaktewater onzeker

Met de komst van andere grootverbruikers, zoals datacenters, wordt beregenen uit oppervlaktewater onzeker doordat zowel waterbeschikbaarheid als -kwaliteit negatief worden beïnvloed.

8. Ondiepere waterlagen zijn onvoldoende voor agrarisch gebruik

Niet alle ondiepe waterlagen zijn van voldoende kwaliteit of onvoldoende beschikbaar voor agrarisch gebruik.

9. Heersende rechtsongelijkheid met Gelderland

Vanuit Flevoland wordt water getransporteerd naar Gelderland. De boringvrije zone kan ervoor zorgen dat altijd genoeg water voor Flevoland en omliggende provincies beschikbaar blijft. Echter worden alleen agrarische ondernemers in Zuidelijk Flevoland verplicht maatregelen te nemen voor deze opgave. Vergunningen voor grondwaterboringen in dezelfde watervoerende laag in Gelderland worden nog steeds gegeven. Het is verbazingwekkend dat Gelderland ongeremd vergunningen kan afgeven om bronnen te slaan terwijl boeren in Zuidelijk Flevoland het recht op bronwater wordt ontnomen.

Tot slot

Graag willen wij als LTO Noord, belangenbehartiger van de agrarische sector, met provincie Flevoland in gesprek om onze zorgen te bespreken. Wij staan ervoor open om samen na te denken over eventuele maatregelen of oplossingen om hoogwaardige producten te kunnen blijven produceren. Wij benadrukken dat de provincie verantwoordelijk is voor de infrastructuur en daarbij ook gaat over het ontoreikende waterleidingnet in de boringvrije zone. Daarnaast vervult de agrarische sector meerdere maatschappelijke taken die ten grondslag liggen aan de beschikbaarheid van gezond en voldoende water. Het is aan de provincie om met de sector naar oplossingen te zoeken om de maatschappelijke taken van de sector te waarborgen. Wij zien daarom een grote taak voor de provincie op dit vraagstuk.

Graag vernemen wij uw reactie op ons voorstel om met elkaar in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Arnold Michielsen'.

Arnold Michielsen

Contact: Emma Knol, beleidsadviseur Water & Bodem - T 06-14 87 28 33 - E eknol@ltonoord.nl